פיצויי פיטורים

חישוב הפיצויים לעובדים שעתיים

עו"ד יוסי חכם

www.holaw.co.il

מאת יום עיון טסטמי 24/6/19

www.kariera.co.il

עו"ד חכם יוסי, חכם את אור-זך, עורכי דין - ©2019

חכם את אור-זך משרד עורכי דין
Haham & Orzach Law Offices

שיעור הפיצויים (סע' 12 לחוק)

- שיעורם של פיצויי הפיטורים הוא: שכר חודש אחד לכל שנת עבודה בעובד במשכורת אצל מעסיק, או באותו מקום עבודה
- ההבדל בין עובד בשכר לעובד במשכורת
- השוואת שיעור הפיצויים לעובד בשכר

חכם את אור-זך משרד עורכי דין
Haham & Orzach Law Offices
עו"ד חכם יוסי, חכם את אור-זך, עורכי דין - 2019©

חישוב שכר העבודה (סע' 13)

- שר העבודה באישור ועדת העבודה של הכנסת, יקבע בתקנות, דרך כלל או לסוגים, את המרכיבים של שכר העבודה הכולל שיובאו בחשבון שכר העבודה לעניין פיצויי פיטורים, את שיטת חישוב השכר שישמש בסיס לחישוב פיצויי הפיטורים ואת ההפסקות שחלו בעבודה בנסיבות האמורות...

חכם את אור-זך משרד עורכי דין
Haham & Orzach Law Offices
עו"ד חכם יוסי, חכם את אור-זך, עורכי דין - 2019©

שכר משרה אחת (תקנה 1א)

- לענין חישוב פיצויי הפיטורים המגיעים לעובד על פי תקנות אלה ממעביד פלוני, יובא בחשבון שכר העבודה שהשתלם לעובד על ידי אותו מעביד בעד משרה אחת בלבד כמקובל באותה עבודה.

חכם את אור-זך משרד עורכי דין
Haham & Orzach Law Offices
עו"ד חכם יוסי, חכם את אור-זך, עורכי דין - 2019©

רכיבי השכר (תק' 1)

- (א) הרכיבים שיובאו בחשבון שכר העבודה לעניין תקנות אלה הם:
  - (1) שכר יסוד;
  - (2) תוספת ותק;
  - (3) תוספת יוקר המחיה;
  - (4) תוספת משפחה.
- (ב) נכללת בשכר עבודה תוספת מחלקתית או תוספת מקצועית, יראו תוספות אלה כחלק משכר היסוד.
- (ג) לא היה שכר העובד משתלם לפי הרכיבים המנויים בתקנת משנה (א) או לפי חלק מהם, יובא בחשבון שכרו שכר העבודה הרגיל ללא תוספות.

חכם את אור-זך משרד עורכי דין
Haham & Orzach Law Offices
עו"ד חכם יוסי, חכם את אור-זך, עורכי דין - 2019©

שכר קבלני (תק' 9)

- היה שכר עבודתו של עובד כולו או מקצתו משתלם בעד ביצוע עבודה מסויימת או בחלק מהפדיון או שהיה עיקר שכר עבודתו לפי כמות התוצרת, יראו כשכרו האחרון ביחס לשכר כאמור את השכר הממוצע של שנים עשר החדשים שקדמו לפיטורים

חכם את אור-זך משרד עורכי דין
Haham & Orzach Law Offices
עו"ד חכם יוסי, חכם את אור-זך, עורכי דין - 2019©

עבודה חלקית (תק' 7)

- עבר עובד מעבודה מלאה לעבודה חלקית או מעבודה חלקית לעבודה מלאה, יחושב שכרו האחרון לגבי כל אחת מתקופות העבודה לפי שכרו ערב פיטוריו באופן יחסי למידת החלקיות של עבודתו

חכם את אור-זך משרד עורכי דין
Haham & Orzach Law Offices
עו"ד חכם יוסי, חכם את אור-זך, עורכי דין - 2019©

כיצד יחושבו הפיצויים לעובד ששכרו משתנה בגלל שהיקף עבודתו משתנה

- יש להבדיל בין שינוי בשכר לבין שינוי בהיקף המשרה / כמות שעות העבודה
- כיצד יחושבו הפיצויים של עובד שעתי כאשר כל חודש מספר שעות העבודה משתנה?
- כיצד יחושבו הפיצויים של עובד יומי כאשר כל חודש מספר ימי העבודה משתנה?

חכם את אור-זך משרד עורכי דין
Haham & Orzach Law Offices
עו"ד חכם יוסי, חכם את אור-זך, עורכי דין - 2019©

ההלכה הישנה – הלכת סנונית

- בפרשת סנונית בית הדין הארצי קבע כי כאשר השכר משולם לפי שעה, והיקף העבודה משתנה מחודש לחודש, החישוב יעשה תוך היקש מתק' 9 לפיו צריך לחשב את השכר האחרון לפי השכר הממוצע ב- 12 החודשים האחרונים.

עו"ד חכם יוסי, חכם את אור-זך, עורכי דין - ©2019

שינוי ההלכה – הלכת שיא משאבים

- ביום 4/6/17 ניתן בבית הדין הארצי לעבודה פסק הדין בעניין עע (ארצי) 44824-03-16 י.ב. שיא משאבים אשר תוצאתו למעשה הינה קביעת הלכה חדשה ומהפכה באופן בו מחשבים פיצויים **<u>לעובד שעתי</u>** שהיקף עבודתו משתנה מחודש לחודשו.
- ביה"ד הארצי קבע כי במקום חישוב לפי השנה האחרונה **<u>יש לקחת בחשבון את כל תקופת עבודתו של העובד!</u>** (היקש מתקנה 9)

חכם את אור-זך משרד עורכי דין
Haham & Orzach Law Offices
עו"ד חכם יוסי, חכם את אור-זך, עורכי דין - 2019©

יישום הלכת שיא משאבים על עובד יומי

- בפסק דין אשר ניתן ביום 23/1/18 נקבע על ידי בית הדין הארצי כי הלכת שיא משאבים חלה גם כאשר מדובר בעובד יומי / **<u>בשכר יומי</u>** כאשר מספר ימי העבודה השתנו מדי חודש בחודשו.

- ראו: ע"ע (ארצי) 2635-01-15 **מחמוד מוחמד נ' אליהו שורי** (פורסם בנבו, 23.01.2018)

חכם את אור-זך משרד עורכי דין
Haham & Orzach Law Offices
עו"ד חכם יוסי, חכם את אור-זך, עורכי דין - 2019©

מקרים בהם לא תחול הלכת שיא משאבים

- יש להבחין בין שינוי בגובה השכר הנובע משינוי בהיקף העבודה לבין שינוי הנובע מעליית השכר
- חריג – שינוי הנובע משינוי תפקיד **<u>מהותי</u>** שהביא עמו שינוי **<u>משמעותי</u>** בשכר
- לגבי עובדים על בסיס קבלני / עמלות – יש להבחין בין אלו שעובדים במשרה קבועה לבין אלו שעובדים בהיקף שעות משתנה

חכם את אור-זך משרד עורכי דין
Haham & Orzach Law Offices
עו"ד חכם יוסי, חכם את אור-זך, עורכי דין - 2019©

מה יובא בחשבון בחישוב היקף המשרה

- למעשה לפי הלכת שיא משאבים יש צורך לבדוק את כל תקופה העבודה של העובד
- איזה רכיבים יובאו בחישוב היקף המשרה:
  - שעות עודפות?
  - שעות נוספות?
  - חגים / בחירות?
  - שבתות?
  - חופשה / מחלה / מילואים?

עו"ד חכם יוסי, חכם את אור-זך, עורכי דין - ©2019

שעות עודפות

- "בהתאם להוראות הדין והפסיקה הכלל הינו כי, על מנת לחשב היקף משרתו של עובד לצורך חישוב פיצויי פיטורים, יש לקחת בחשבון את כל השעות בהן עבד, לרבות השעות העודפות עד לתקרת 186 שעות חודשיות "
- סע"ש (אזורי ת"א) 32632-03-16 אולגה סילבסטרוב - כפיר בטחון ומיגון אלקטרוני בע"מ (פורסם בנבו, 14.03.2019)

חכם את אור-זך משרד עורכי דין
Haham & Orzach Law Offices
עו"ד חכם יוסי, חכם את אור-זך, עורכי דין - 2019©

שעות נוספות

- "שעות נוספות איפוא, אינן מהוות חלק מן השכר הקובע לצורך חישוב פיצויי פיטורים, ומכאן שאותן שעות בהן עבד התובע מעבר למכסת 186 השעות החודשיות, אינן באות בגדר השכר הקובע לצורך חישוב פיצויי פיטורים. עם זאת, בכל הנוגע ל"שעות העודפות", הרי שאלו הן שעות אותן עבד התובע בפעל ובגינן קיבל שכר יסוד כנגד עבודתו בפעל, ועל כן כל השעות העודפות, עד לתקרה של 186 שעות חודשיות באות במנין השעות לצורך חישוב השכר הקובע..."
- ס"ע (אזורי חי') 34621-01-10 ח'אלד ביבי - אחים ברון בע"מ (פורסם בנבו)

חכם את אור-זך משרד עורכי דין
Haham & Orzach Law Offices
עו"ד חכם יוסי, חכם את אור-זך, עורכי דין - 2019©

שעות נוספות

- "... יש להיות ערים לכך, שקבלת עובד מלכתחילה במשרה חלקית, כאשר בפועל, נדרש העובד בקביעות לעבוד שעות נוספות, מהווה תמריץ שלילי למעסיק להעסיקו במשרה מלאה, במיוחד כאשר שעות אלה הן "חלק בלתי נפרד" מהמשמרות אותן הוא אמור לעבוד...".
- "דרישת מעסיק מעובד, לעבוד מעל היקף משרתו החלקית באופן קבוע, מבלי להסדיר את זכויותיו הסוציאליות בגין ההעסקה העודפת - מעבר לזה שהיא עלולה להוות למעסיק תמריץ שלילי להעסקה במשרה מלאה, פוגעת בצבירת הזכויות הסוציאליות האפשריות עד לאותה תקרה"
- סע"ש (אזורי חי') 13595-05-15 עבאס - חיאת (פורסם בנבו, 02.10.2018)

חכם את אור-זך משרד עורכי דין
Haham & Orzach Law Offices
עו"ד חכם יוסי, חכם את אור-זך, עורכי דין - 2019©

שבתות וימי חג

- "כמו כן, ככל שהעבודה בשבת ובימי חג היוותה תחליף לעבודה בימי חול. קרי, מקום בו התובעים קיבלו יום מנוחה באמצע השבוע ועבדו ביום השבת או חג, יש לכלול את השעות הללו במסגרת חישוב היקף משרתם – כשעות עבודה רגילות ועד מסגרת של משרה מלאה דאז – קרי 186 שעות חודשיות".
- **סע"ש (אזורי חי') 28515-10-15 עומרי - בן - בטחון (פורסם בנבו,** 03.04.2019)

חכם את אור-זך משרד עורכי דין
Haham & Orzach Law Offices
עו"ד חכם יוסי, חכם את אור-זך, עורכי דין - 2019©

אופן בדיקת התוספת – חריגה או קבועה

- "לפיכך, על מנת לענות על השאלה, האם עובד במשרה חלקית הועסק "באופן קבוע" מעל תקן משרתו יש לבחון תחילה האם מדובר בעובד ששעות עבודתו קבועות או שמא מדובר בעובד במשמרות (או שעות) משתנות. במקרה הראשון הבדיקה קלה יותר. במקרה האחר יש לבחון את הסיבות להיקף החורג, אך גם את הממוצע החודשי או השנתי, גם את "המכנה המשותף" הנמוך, וכיוצ"ב בדיקות. רק לאור מכלול הנתונים יש לקבוע האם ההעסקה החורגת היא העסקה קבועה מעל התקן אם שמא מדובר בחריגות אקראיות שהן בבחינת שעות עודפות."
- עע (ארצי) 19734-11-10 מדינת ישראל נ' הרשקוביץ שריקה

חכם את אור-זך משרד עורכי דין
Haham & Orzach Law Offices
עו"ד חכם יוסי, חכם את אור-זך, עורכי דין - 2019©

היעדרויות – מחלה / חופשה / חג / מילואים וכד'

- אין חולק, כי התובע שהה בתקופות מחלה שונות, במהלכן קיבל תשלום מקרן מבטחים ... אף תקופות אלה, ותקופות חלף שכר אחרות כחופשה וחג, יש לקחת בחשבון לעניין היקף משרתו של התובע. ראו: עס"ק (ארצי) 68/09 ...עע (ארצי) 19734-11-10 ..."

- סע"ש (אזורי ת"א) 19281-02-16 גבריאל דמתי - דרור שאול פורסם בנבו, 08.03.2018

עו"ד חכם יוסי, חכם את אור-זך, עורכי דין - 2019©

אופן החישוב

- כאשר מחשבים את היקף המשרה יש לקחת את כל ההיעדרויות שהן חלף שכר

- החישוב הוא לפי שעות ולא לפי שכר!!!

עו"ד חכם יוסי, חכם את אור-זך, עורכי דין - ©2019

חישוב היקף משרה בצירוף פרמיה

- "חישובו של השכר הקובע יבוצע לפי הכפלת ממוצע חודשי של שעות עבודתו של המערער בכל אחת משנות עבודתו בשכרו השעתי האחרון (בתום תקופת עבודתו), ובתוספת פרמיה ממוצעת". עע (ארצי) 14-10-14238 עיד רוג'ה נדר - המוביל ז'ק יולזרי רמלה בעמ, (27.12.17).".
- סע"ש (אזורי ת"א) 16-02-19281 גבריאל דמתי - דרור שאול פורסם בנבו, 08.03.2018

עו"ד חכם יוסי, חכם את אור-זך, עורכי דין - 2019©

חישוב עד משרה מלאה לפי שעות רגילות

- "נבהיר כי בחישוב היקף המשרה של התובע יש לכלול את כל שעות העבודה שביצע התובע בפועל באותו החודש לרבות שעות נוספות, חופשה, מחלה ושעות חג וזאת עד להיקף של משרה מלאה בת 186 שעות. הכללת השעות הנוספות, חופשה, מחלה וחגים בחישוב היקף המשרה נעשה לפי ערכן כשעות רגילות ללא התוספות עבור הגמול המיוחד היינו גמול עבור השעות הנוספות, עבודה בשבת ובחג".
- סעש (חי') 2015-05-15 זידאן נאדר נ' ג. כדורי ובניו

חכם את אור-זך משרד עורכי דין
Haham & Orzach Law Offices
עו"ד חכם יוסי, חכם את אור-זך, עורכי דין - 2019©

THE END

- תודה על ההקשבה
- שמרו על קשר לעדכונים: עו"ד יוסי חכם
- אתר – www.holaw.co.il
- פייסבוק – יוסי חכם – הרצאות טובות מעו"ד